

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИЛТЕН

септември 2011 година
Штип

Број 65, 1 септември 2011 година

СОДРЖИНА

ПРЕГЛЕД на наслови на теми за изработка на магистерски/специјалистички труд- одобрени од наставно-научниот совет на единицата	3
РЕФЕРАТ за избор на соработник во соработничко звање помлад асистент за научна област гастрономија на Факултет за туризам и бизнис логистика при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	4
РЕФЕРАТ за избор на помлад асистент/асистент за научната област хемија на текстилот на Технолошко-техничкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	6
РЕФЕРАТ за избор на наставник од наставно-научната област македонистика на Педагошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	12
РЕФЕРАТ за избор на соработник во звање помлад асистент за наставно-научната област романистика на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	19
РЕФЕРАТ за избор на асистент за наставно - научното поле/област – клинички медицински науки на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	21
РЕФЕРАТ за избор на асистент за наставно - научното поле/област – фундаментални медицински науки на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	32
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот за учебникот „Истражно дупчење“ од авторот проф. д-р Орце Спасовски, Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	36
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „Макро и микро аспектите на трошоците во здравствениот сектор“ (скрипта) од авторот доц. д-р Александар Костадиновски, Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	39
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот со наслов „Современи тенденции на јавното здравство“, од авторот доц. д-р Круме Николоски, Економски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	45
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Практикум по анатомија со физиологија на домашните животни“ од д-р Ацо Кузелов, доцент на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	48
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот „Практикум по основи на сточарското производство“ од д-р Ацо Кузелов, доцент на Земјоделски факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	49
РЕЦЕНЗИЈА на ракописот на учебникот „Механика на карпи“ од проф. д-р Зоран Панов, Факултет за природни и технички науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип	50

Издавач:

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип

Главен и одговорен уредник: проф. д-р Саша Митрев
 Уредници: проф. д-р Блажо Боев, м-р Ристо Костуранов
 Лектор: Даница Гавриловска-Атанасовска
 Техничко уредување: Славе Димитров, Благој Михов

РЕЦЕНЗИЈА

**НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „СОВРЕМЕНИ ТЕНДЕНЦИИ НА ЈАВНОТО
ЗДРАВСТВО” ОД АВТОРОТ ДОЦ. Д-Р КРУМЕ НИКОЛОСКИ, ЕКОНОМСКИ
ФАКУЛТЕТ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП**

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, како и Одлуката бр. 1702 – 116/6 од IX редовна седница на Наставно-научниот совет на Економскиот факултет, одржана на 19.5.2011 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Ристо Фотов, Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип,
- доц. д-р Александар Костадиновски, Економски факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип,

за изготвување на извештај - рецензија на приложениот ракопис со наслов на трудот *„Современи тенденции на јавното здравство“ од авторот доц. д-р Круме Николоски*, наменет за студентите од прв циклус на студии при Економскиот факултет на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип. По предлогот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Економскиот факултет го поднесува следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Општи податоци и значењето на предметната содржина што се обработуваат во трудот

Трудот односно учебното помагало ја опафаќа наставната материја која се изучува во првиот семестар од прва година на Економскиот факултет на насоката Здравствен менаџмент при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Од направената анализа овој научен труд на исклучителен начин, научно и стручно ја обработил комплексната материја, а во исто време и многу актуелна проблематика.

Од претходно изнесеното, ова учебно помагало го сметаме за особено значајно, како од теоретско-методолошки, така и од практичен аспект. Темите коишто се предмет на обработка и начинот на нивното хронолошко објаснување придонесуваат студентите запишани на оваа насока успешно да ја совладаат материјата по предметот Јавното здравство. Конкретно, сметаме дека обработената материја во овој труд ќе им биде од мошне голема корист не само на студентите, туку и на стручните јавно-здравствени професионалци кои се занимаваат со соодветната проблематика во системот на здравствената заштита при процесот на менаџирањето на организациите како клучна претпоставка за успешно извршување на планираните задачи. И во таа насока се заложбите на авторот да ја оформи потребната литература од областа на јавното здравство и јавно-здравствениот систем.

2. Податоци за обемот на ракописот со проценка за придонесот за развој на научната мисла

Врз основа на презентираниот труд за развој на научната мисла, ова дело претставува научен и оригинален израз во кој на доста елоквентен и разбирлив начин се разработени и објаснети здравствените појави и процеси во полето на јавното здравство и истите се соодветно поткрепени со одредени коментари и размислувања. Проблематиката која е предмет на обработка е поткрепена со релевантни научноистражувачки библиографски податоци, периодични списанија и интернет страници. Посебна вредност на оваа теоретска разработка е функционирањето на јавно-здравствениот систем со сите предноси и слабости, како и пристапот, доследноста и систематичноста на авторот во разгледување на различните елементи на системот.

Со други зборови, трудот претставува образовен и научен израз приспособен за потребите на наставната програма од областа на здравствениот менаџмент, а секако дека истиот ги задоволува критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитетот „Гоце Делчев” - Штип. Ракописот е претставен во текст од вкупно 220 страници, поткрепени со 12 илустрации и 4 табеларни прегледи. Трудот е пишуван во А4 формат со нормален проред, употребен е фонд Arial, а големината на буквите е 12. Исто така, предложениот труд во целост ја покрива наставната материја во согласност со фондот на часови (2+2+2) што е предвидена со наставната програма. Конкретно трудот под наслов „Современи тенденции на јавното здравство” е приспособен пред сè на Наставната програма на насоката Здравствен менаџмент на Економскиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев” - Штип. Истиот може да го користат и студенти запишани на втор циклус на студии, како и сите оние јавноздравствени професионалци кои во истражувачката работа имаат потреба за следење на тенденциите од областа на здравството и здравствената заштита.

3. Податоци за постоење на сличен или ист наслов

Наслов на трудот „Современи тенденции на јавното здравство” од авторот доц. д-р Круме Николоски е од исклучителна и значајна вредност затоа што истиот обработува проблематика којашто е недоволно истражена и во тој контекст досега нема објавено сличен учебник. Затоа, научната и практичната цел е да се опфатат прашањата и проблемите во јавното здравство со силно издеференцирана област на истражување. Посебна вредност на научната цел на авторот е содржината на трудот да најде своја примена во сите јавни и приватни здравствени организации и институции кои на интересен или екстерен начин ги презентираат своите согледувања, резултати од нивното работење, како и за преземање на соодветни одлуки во процесот на заштита на националното здравје на популацијата. Затоа овој труд го сметам од интерес за научната и другата јавност од областа на здравството и здравствената заштита. Имено овој труд според својата содржина се одликува со оригиналност и посебни карактеристики на квалитетно обработената материја.

4. Краток опис на содржината

Трудот е изработен со примена на методите на научноистражувачката работа и научната проценка. Прво, спектарот на јавното здравство е клучна претпоставка за детектирање на проблемите и тенденциите во јавното здравство. Потоа намалувањето на морбидитетот и морталитетот на популацијата, кои се покажале исклучително ефективни со преземените превентивни мерки во процесот на менаџерање со јавно-здравствените установи. Второ, во јавно-здравствениот систем со сета негова комплексност се согледани основните елементи и нивното функционирање, како и целите кои треба да ги постигне секој успешно мерлив систем. Оттука, анализата е започната со примери, прашања и решенија на здравствените проблеми и прашања и ниво решавање во рамките на системот. Сето ова овозможува долгорочно да се рационализираат трошоците и здравствените услуги, обемот, структурата и централната тенденција на јавното здравство. Трето, разгледани се прашањата кои се од национален интерес за секоја земја. Прашањата се поврзани со една и единствена цел, а таа е да имаме здрава популација. Со други зборови, одговорноста за здравјето на нацијата подразбира превенција од болести, но и финансирање и претплата на јавно-здравствените услуги.

Во овој контекст, се потенцира значењето на националната јавно-здравствена политика којашто постепено треба да презема адекватни активности за унапредување на здравјето, изградба на структура за евалуација на здравјето и модифицирање на политиките согласно со менливите потреби во процесот на реформи на еден јавно-здравствен систем. Понатаму, вниманието е насочено кон разоткривање на организацијата на јавно-здравствената заштита, со цел да се прикаже системот на јавното здравство како широк спектар на организирани мерки и активности, коишто не само што се занимаваат со обезбедување на сите видови превентивни и терапевтски јавно здравствени услуги, туку и со многу други есенцијални елементи неопходни за функционирање на организацијата на јавно здравствената заштита.

Авторот го потенцира значењето од познавање на јавно-здравствениот систем и негово функционирање, затоа што само тој ќе им овозможи на студентите и на менаџерите да ги откријат проблемите и да ги утврдат потребите за здравството и здравствената заштита. Исто така, посветено е внимание на мерливиот јавно-здравствен систем и начинот на негово функционирање во обезбедување на соодветна здравствена заштита. Исто така, за секоја земја најзначајниот придонес врз здравјето на нејзината популација ќе биде воведувањето на организирани системи за обезбедување на здравствена заштита. Покрај сето ова, потенцирана е и одговорноста за ефикасно извршување на сите активности на системот на јавното здравство во насока на обезбедување на квалитетна здравствена заштита на сите нивоа на јавно-здравствен систем. Јавно-здравствениот систем се конституира и под влијание на политичките услови во една земја. Затоа, секој јавно-здравствен систем во обезбедувањето на еднаква здравствена заштита ги зема предвид евидентираните јавно-здравствени проблеми и потреби на индивидуата и општеството согласно со стратегиите и приоритетите за превенција од болести и унапредување на здравјето.

Содржината на учебникот ги опфаќа следниве подрачја:

- Спектарот на јавното здравство;
- Организација на јавно-здравствената заштита;
- Јавно-здравствен менаџмент;
- Функционирање и мерење на јавно-здравствениот систем;
- Здравствено информативни системи;
- Јавно-здравствена политика.

5. Резиме на трудот

Трудот под наслов „Современи тенденции на јавното здравство” има исклучителна вредност, затоа што јавното здравство како специфична научна област сè повеќе и повеќе добива пошироко и многу поголемо значење. Имено, текстот на трудот е стручно и стилски изедначен и секако разбирлив и приспособен за читање, односно има едукативен карактер. Со прецизни и логични изразувања, со изразен научен и методолошки пристап, авторот прикажал голем број проблеми и прашања кои се релевантни за оваа широко комплексна област.

6. Заклучок

Врз основа на изнесеното, ракописот на трудот од доц. д-р Круме Николоски ги исполнува потребните услови: образовни, научни и стручни, за да може да се објави како учебно помагало под наслов „Современи тенденции на јавното здравство” за предметот Јавно здравство. Учебното помагало е наменето за студентите на кои им нуди начин за поефикасно и поефективно совладување на проблематиката од областа на здравството и здравствената заштита. Исто така, него можат да го користат и сите други поединци кои се интересираат и се занимаваат со прашања од областа на менаџментот во јавното здравство. Основната цел е да се прикаже системот на јавното здравство како широк спектар на организирани мерки и активности, коишто не само што се занимаваат со обезбедување на сите видови превентивни и терапевтски јавно-здравствени услуги, туку и со многу други есенцијални елементи неопходни за функционирање на организацијата на јавно-здравствената заштита. Затоа во овој труд ќе пронајдете одговори на бројни прашања поврзани со практиката во процесот на управување, со цел во континуитет да се подобри квалитетот на здравствената заштита.

Истакнуваме дека трудот под наслов „Современи тенденции на јавното здравство” има исклучителна вредност и затоа истиот го препорачувам да биде објавен како основно учебно помагало по предметот Јавно здравство.

РЕЦЕЗЕНТСКА КОМИСИЈА

**Проф.д-р Ристо Фотов
Доц.д-р Александар Кстадиновски**